

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО

№ в клас	трите имена
Ⓜ Ⓝ	Ⓟ – български; Ⓣ – турски; Ⓡ – ромски; Ⓛ – друг
пол	(език, на който най-често се говори в семейството)

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА V КЛАС

1. Как са свързани изреченията в текста?

Датата е 10 декември, мястото – зала 1 на НДК, а събитието – грандиозно. Това ще е първият самостоятелен концерт на известния дует.

- а) чрез местоимение
- б) чрез съюз
- в) чрез повторение
- г) чрез синоним

2. Посочете пунктуационните знаци, които трябва да се поставят на празните места в текста.

Човекът казал (...)

- Дайте ми храна (...) Мога да помогна (...) но съм много гладен (...)

- а) точка, удивителна, тире, точка
- б) тире, запетая, точка, въпросителна
- в) запетая, удивителна, двоеточие, многоточие
- г) двоеточие, удивителна, запетая, точка

3. Кое изречение е въпросително?

- а) Каж ми кога ще се върнеш
- б) Едва ли ще се върне навреме
- в) Той дали ще се върне навреме
- г) Попитай го дали ще се върне навреме

4. В кое изречение има степенувано наречие?

- а) Говорят се най-различни неща.
- б) Влязохме в най-дълбоката пещера.
- в) Най-дълбокото място е в Тихия океан.
- г) Трябва да се спуснем по-дълбоко.

5. В кое изречение има неизменяема част на речта?

- а) Задуха вятър.
- б) Навън заваля.
- в) Децата избягаха.
- г) Видяха една колиба.

6. В кой ред запетаята отделя прости изречения в състава на сложно изречение?

- а) Иване, влизай в стаята!
- б) Не само децата, но и възрастните се развълнуваха.
- в) Морето утихна, вълните се успокоиха.
- г) Спортистите притежават както талант, така и воля.

7. Коя част е пропусната в изречението?

Чаят беше изстинал, затова ..... стоплих.

- а) обстоятелственото пояснение
- б) допълнението
- в) подлогът
- г) приложението

8. В кое изречение има обстоятелствено пояснение за време?

- а) Нощният хлад ни събуди.
- б) Пътувахме бързо с нощния влак.
- в) Нощем в планината става хладно.
- г) Видях падаща звезда в нощното небе.

9. Кой от изразите е близък по значение на подчертаната дума в изречението?

Има животни, които променят цвета си, за да се слоят с околната среда; така те се защитават от хищници.

- а) по този начин
- б) по тази причина
- в) впоследствие
- г) ето защо

10. В кой ред има правописна грешка?

- а) съответствие
- б) отсъствие
- в) слетствие
- г) приветствие

11. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка?

- а) Цяла вечер валя дъжд и се чуваха гърмотевици.
- б) Всички от нашия клас са успяли на изпита.
- в) През ноща вятърът в гората утихна.
- г) В музея се съхраняват ценни експонати.

12. В кой ред е допусната пунктуационна грешка?

- а) Дали да отида на срещата, или да остана вкъщи?
- б) Или ще отида на срещата, или ще остана вкъщи.
- в) Отивам на срещата, или оставам вкъщи.
- г) Нито ще ходя на срещата, нито ще си стоя вкъщи.

13. Какви еднородни части са отделени чрез запетаите в изречението?

Парите, богатството, съкровищата са цел за скъперника.

- а) еднородни подлози
- б) еднородни допълнения
- в) еднородни определения
- г) еднородни приложения

14. На финала на коя приказка може да се постави поговорката „Работата краси човека, а мързелът го грози“?

- а) „Слънцето и луната“
- б) „Котаракът в чизми“
- в) „Грозното патенце“
- г) „Златната мома“

15. С кой израз може да бъде завършено изречението?

Библейският мит за Сътворението се основава на идеята, че светът е създаден от:

- а) три поколения богове
- б) един-единствен Бог творец
- в) първите хора на земята
- г) тялото на великана Имир

16. В кое произведение е представен мотивът за сплотеността на семейството?

- а) „Ела се вие, превива“
- б) „Два са бора ред по редом расли“
- в) „Станенине, господине“
- г) „Яйцето на живота“

17. Коя творба е фолклорна приказка?

- а) „Тримата братя и златната ябълка“
- б) „Котаракът в чизми“
- в) „Гъсарката на кладенеца“
- г) „Грозното патенце“

18. Прилагателното име в израза „поле широко“ е:

- а) хипербола
- б) сравнение
- в) епитет
- г) олицетворение

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ В V КЛАС – ЮНИ, 2009 г.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1	а	1
2	г	1
3	в	1
4	г	1
5	б	1
6	в	1
7	б	1
8	в	1
9	а	1
10	в	1
11	г	1
12	в	1
13	а	1
14	г	1
15	б	1
16	б	1
17	а	1
18	в	1

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ – ЮНИ, 2009 г.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – V КЛАС

Задача за изпълнение – създаване на подробен преразказ

Текст за преразказ

СЕЛЯНИНЪТ И НЕГОВИТЕ СИНОВЕ

Басня

Един селянин, като видял, че ще умира скоро, поискал да даде един добър урок по земеделие на синовете си. Повикал ги при себе си и им казал:

– Деца мои, аз скоро ще умра. Скрих имането си в лозето. Там дирете и ще го намерите.

И те, като вярвали, че наистина е заровено някое имане в лозето, след смъртта на баща си, разровили всичката земя на лозето и пак никъде не намерили нищо. Но лозето, изкопано тъй добре, дало десет пъти повече грозде.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ – ЮНИ, 2009 г.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – V КЛАС

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДРОБЕН ПРЕРАЗКАЗ

№	Критерии	Точки
1.	Достоверно и цялостно пресъздаване на съдържанието на текста, като не се пропускат смислови компоненти или се добавят измислени сюжетни или извънсюжетни елементи	2
2.	Последователно преобразуване на пряката реч в непряка	1
3.	Последователна употреба на подходящо глаголно време	1
4.	Спазване на граматичната, на правописната и на пунктуационната норма	2
5.	Графично оформление на ученическия текст	1
	Общо:	7 точки

Забележка

Писменият ученически текст се оценява:

- по критерии №2, №3 и №5 с 0 или 1 точка в зависимост от спазването на критерия;
- по критерии №1 и №4 с максималния брой точки се оценява пълното спазване на изискванията в целия текст; с 1 точка – единични отклонения от изискванията на критерия; с 0 точки – непознаването и неспазването на критерия.